

Lapunkkal kezdik a napot

Két Dóm téri olvasónk, két vezető, két szomszéd, két lendületes személyiség, tele tervekkel, ötletekkel. Munkájuk nyomán folyton mozdul, változik valami Szeged „szellemi főtérén”. Szőkefalvi-Nagy Erzsébet a Somogyi-könyvtár igazgatója és Kondé Lajos belvárosi plébános több dologban hasonlít.

Mindketten intézményeik megújításán dolgoznak, munkájukkal szolgálják a város közösségét, fáradhatatlanul szervezik intézményeik kulturális életét, mutatják be értékeiket. Továbbá mindketten a lapunkkal kezdik a napot.

Kondé Lajos jelmondata: „Nyitott templom, nyitott szív”

Jó kapcsolatot ápol a sajtóval

Kell a jó sajtó a vallási szervezeteknek is. A szegedi Belvárosi Plébániai igazán divatos megjelenésű internetes honlapja van, Kondé Lajos (képünkön) plébános pedig fontos egyházi alkalmak előtt sajtótájékoztatót tart. Kondé atya reggeli után újságot olvas: lapunkból ismeri meg a város eseményeit.

Nagy építető, igazi „menedzser-pap” Kondé Lajos. A dóm plébánosa éppen a Katolikus Házból szalad vissza irodájába, hogy fogadja az újságírókat, s máris meséli: teljesen átalakítják a Dugonics téri épületet. A plébánia már kész, a templomban aka-

dálymentesítenek, a díszkivilágítást építik ki hamarosan, miközben a hatalmas épület cserepeit is cserélik. De nemcsak fizikailag építkeznek: megreformálták a hitoktatást is, úgy, hogy egy életformát közvetítsenek, de szórakozási lehetőséget is biztosítanak a gyerekeknek. A plébániának „trendi” megjelenésű, igazán igényes honlapja van, a plébános pedig időnként sajtótájékoztatókat tart, és ha kell, lobbizik a közösség érdekében. Nem csak a város lapja jubilál – mondja. Az idén 975 éves az egyházmegye, és 75 éves a fogadalmi templom, a plébánia szervezi az ünnepi eseményeket.

Kondé Lajos minden reggel megnézi a Duna Televízió híradóját, meghallgatja a Kossuth Krónikát, és reggeli után elolvassa a Délmagyarországot. Lajos atya

keresi a kapcsolatot a médiával. Úgy kezdte plébánosságát, hogy beszélgetni hívta az újságírókat.

– Ami a házunk táján történik, arról várok valóság-hű tájékoztatást a lapból, legyen az kulturális vagy politikai esemény. Úgy érzem, végiglapozva a Délmagyart, jó összefoglalót kapok a város életéről. Ami zavar, az a sok erőszakos cselekmény, vagy a balesetekről készült képek. Érzem viszont a jó szándékot az egyházi ünnepek megjelenítése kapcsán. A vallási események közérdekűek, és a pontos beszámoló elkészítésében akár szívesen segítünk is a sajtó munkatársainak – magyarázza –, tippet, tanácsot adunk, egy-egy szertartáson mikor érdemes fotót készíteni, vagy hogyan kell egy, a vallással kapcsolatos fogalmat használni.

Szőkefalvi-Nagy Erzsébet könyvtárigazgató alaposan szeret újságot olvasni

Éjjeli hírvadász a Dóm téren

Kétszeresen is fontosak számára a napilap hírei: intézményvezetőként és a város kulturális közéletéért érdeklődő polgárként már éjfél után átfutja a legfrissebb helyi híreket. Szőkefalvi-Nagy Erzsébet (képünkön) kétszer olvassa el lapunkat: hajnalban a világhálón, reggel papírra nyomtatva.

Az egykor Reizner, Tömörkény és Móra igazgatta szegedi közönyvtár igazgatója a régi könyvgyűjtemény szerelmese. Szőkefalvi-Nagy Erzsébet heti hét napot, napi 12-15 órát tölt a Dóm téri könyvtárpalotában: korábban kutatóként, most a város második

legnagyobb költségvetésű kulturális intézményének vezetőjeként.

A Somogyi-könyvtárban őrzik Szeged sajtótörténeti értékeit. A XIX. században és a XX. század első felében számtalan napi- és hetilap jelent meg a városban. Egyedül itt találhatók meg a Délmagyarország legkorábbi számai.

– Éjfél után, munka közben, kikapcsolódásként gyakran rákattintok a Délmagyar honlapjára. Így tudom, mi jelenik meg az újságban reggel – mondja Szőkefalvi-Nagy Erzsébet. – A vezetői poszt kötelez: tájékozottnak kellene lenni, ezért mindennap benézek az országos napilapokba, de a helyi történések miatt a Délmagyarországot el is olvasom. Nagyon fontosnak tartom a programok beharangozását a hírekkel egy oldalon, sajnos a Program pont rovat apró betűt már

nehezebb böngészni – fűzi hozzá.

– Nagyon szép beszámolót közölt a lap Somogyi Károly följajlásának 125 éves évfordulójáról, intézményünk alapításáról – folytatja. – Úgy érzem, ma is hitelesít egy személyt, értékel egy eseményt az, hogy beszámol róla az újság. „Megírta az újság” – mondják ma is, és ez mutatja, milyen óriási a szerkesztők felelőssége. Ha visszagondolok a múltba, miért is járt régen nekünk a „Délmagyar”, akkor egyértelmű: éppen a kulturális irányító szerepe miatt. Egy hangverseny, egy kiállítás, egy színházi premier után értő műkritikát közölt a lap, mely mérvadó ítélet volt. Ezt keresik ma is azok az olvasók a lapban, akik nem csak „átlós olvasással”, pár perc alatt futják át az újságot.

M. B. I.

A századik születésnapra már jó minőségű képek lesznek az újságoldalokról

A Délmagyarország a várostörténet forrása is

A digitalizálás első lépésében jó minőségű képeket kapunk a Délmagyarország oldalairól, de a valódi könyvtári elektronikus változat az lesz, amikor tárgyszavak szerint kereshetjük majd a számítógépen Szeged napilapjának egykori cikkeit. Addig – tovább morzsolódnak a megsárgult újságlapok a kutatók kezén.

– Az újságpapír a háborús időszakokban volt a legrosszabb, de nem föltétlenül ezek az évfolyamok vannak a legrosszabb állapotban – mondja Szőkefalvi-Nagy Erzsébet igazgató, és megmutat egy 1956-os Délmagyarország-számot. A lelketlen „kutató” egyszerűen kitépte a MEFESZ-ről szóló tudósítást...

Eredeti papíron és mikrofilmen

Elégé „szétkutatták” továbbá a huszas évek eleji újságot – akkor éppen a betiltott Délmagyarország helyett Szeged címen jelent meg a napilap –, a harmincas évekből azokat, amelyekben Szent-Györgyi Albertől lehet olvasni, valamint a rendszerváltás időszakának lapszámain. Vagyis a politikai szempontból legizgalmasabb évek kötetét.

A Somogyi-könyvtár így is az egyetlen lelőhely, ahol a 95 éves Délmagyarország minden száma eredeti fizikai állapotban megtalálható. – A Széchenyi könyvtárból hiányzott néhány évfolyam, kölcsönadtuk, ők mikrofilmre vették ezeket és cserébe vagy hálából nekünk is juttattak ebből a változatból. Úgyhogy az 1910–19, az 1925–30 és az 1931–44 közötti évfolyamok a Somogyiban mikrofilmen is hozzáférhetők – meséli.

A DM 1914. augusztus 1-jei számának címlapja a Somogyi-könyvtárban

lyam, kölcsönadtuk, ők mikrofilmre vették ezeket és cserébe vagy hálából nekünk is juttattak ebből a változatból. Úgyhogy az 1910–19, az 1925–30 és az 1931–44 közötti évfolyamok a Somogyiban mikrofilmen is hozzáférhetők – meséli.

A digitalizált újság

Mivel a könyvtár a jövőnek dolgozik, a Somogyi jó ideje azon van, hogy digitalizálni lehessen a régi újságokat. – A Délmagyarország századik születésnapjára talán sikerül – reménykednek. Ebben a

munkában nem az a kunszt, hogy az újságoldal jó minőségű képek formájában jelenhessenek meg a monitoron, hanem az, hogy különböző szempontok, tárgyszavak szerint lehessen keresni a gépen a 95 év közléseit. Speciális programot, komoly szellemi teljesítményt igényel az újság digitalizálása. Ez utóbbi feladat adott Szegeden, hiszen az Egyetemi Könyvtár országosan is élenjár a könyvtári elektronizációban, s a Somogyival közösen el is készítették már például a Reizner-féle Szeged történet elektronikus változatát – inkább „csak” idő és

pénz kérdése, hogy a Délmagyarországot is feldolgozassák. – Az első lépésben jó minőségű képpé alakítjuk a Délmagyarország oldalait – úgy vélem, ez is nagy lépés lesz a mostani helyzethez képest –, s aztán fokozatosan kiépítjük a kereső rendszereket – ígéri.

A rekonstruált mindennapok

Nem csak az újságpapírok egyre rosszabbodó állapota sürgeti, hogy a digitalizálási stratégiában előre kerüljön a napilap, az elektronikus változat meg- léte esetén egyszerűen korlátlanul vál-

hatna a felhasználók köre. De kik forgatják ma legtöbbet a régi és az újabb kori újság lapjait? – Természetesen a helytörténészek, irodalomtörténészek: Péter László, Lengyel András, Apró Ferenc, Bátyai Gitta, Lázár György professzor az 56-os anyagot, Sándor János a színház-történetet kutatja, többen az egyetlen története miatt, illetve Szent-Györgyi személye miatt. Különféle alkalmak, politikai események, évfordulók idején előre tudjuk, mely lapszámok lesznek a legkapósabbak. Állandó vendégük Tóth Tamás, aki az újságoldalokról bogozta ki Szeged első háborús halottait, azt, hogy kinek hol a sírhelye. Figyelemre méltó, hogy művelődés-, művészet- és helytörténeti forrásként milyen sokan használják az egykori műkritikákat, hiszen Szeged szellemi élete, képző- és zeneművészeti élete úgyszólván csak ezekből rekonstruálható. Ezért is fájlatják sokan, hogy ez a műfaj elhanyagolódott az utóbbi évtizedben...

Általában a könyvtár szakos egyetemisták készítenek sajtótörténeti dolgozatokat, állítanak össze szakdolgozatként repertóriumokat. És újabban a har- dety érdekes, országos kutatás: a vir- detéseket vizsgálják. Ezek tudvalevően elég jól tükrözik az egyes korszakok szokásait, az életmódot, számos információval szolgálnak a mindennapi élet legkülönbözőbb vonatkozásairól.

S. E.

SZÜLETÉSNAPI PROGRAM

Szeged, május 28., Klausál tér
8.00–9.00: Reggeli zenés ébresztő – városnéző kisonnattal fűzősenekar járja be a várost.
10.00–10.30: Bohók az állatkertben – a szegedi Kövér Béla Bábszínház műsora.
10.30–11.00: Görkorsolya-bemutató, játékos feladatok gyerekeknek Délmagyarország-nyereményekért, a Vasárnapi Délmagyarország gyermeknapi játéka- nyereményátadása.
11.00–11.45: A Pom-Pom együttes Ernő Afrikában című gyermekműsora.
11.45–12.00: A Délmagyarország konstrukciós fizikaverseny díjátadása, nyertes konstrukciók bemutatása. Grease – előadják az Orczy István Általános Iskola tanulói.
12.00–12.45: Csonka András műsora.
13.00–14.00: Színpadon a Délmagyarország: kérdezz-felelek játék nyereményekért, utazási és születésnapi nyereményünk díjátadása, a Délmagyarország-vándordíj átadása.
14.00–14.15: Aero kick-box bemutató.
14.15–14.45: Fiesta együttes műsora.

14.45–15.45: Színpadon a Délmagyarország: kérdezz-felelek játék nyereményekért, 95 éves olvasók, intézmények köszöntése. Vendégünk Gregor József, Lékó Péter és a Mercedes-Benz Csillagtúra résztvevői.
15.45–16.00: Küzdősport-bemutató.
16.00–16.30: Délmagyarország-szülinapi tortaszegés.
17.00–18.30: Zseda-koncert.
18.00–18.00: A városnéző kisonnattal egész nap ingyen szállítja az érdeklődőket a Fekete Ház elől. A Klausál téren élőben jelentkezik Csörög rovatunk, olvasóink személyesen találkozhatnak a szerkesztőség munkatársaival. Egész nap ajándéktárgy-árusítás. Látványos fizikai kísérletek a fizika éve alkalmából. Szülinapi fotóparaván – a fényképezőgépet ne felejtse otthon! Sportegészségügyi információs pavilon – ingyenes vérnyomásmérés, testzsír-meghatározás, US Army fitsségi teszt. Hűsítőről gondoskodunk! Az A Cappella cukrászdában mindenki, aki fagyaltot vásárol, 1 gombóc fagyit ajándékba kap az erre a napra megalkotott tejszín-blue curacao DM-fantáziafagyaltból.

III. Mercedes-Benz Classic Csillagtúra

Ma érkezik a mezőny

A háromnapos Mercedes-Benz Classic Csillagtúra mezőnye ma érkezik Szegedre. A csongrádi megyeszékhelyet és környékét felfedező, 62 oldtimert felvonultató „átlagtartó” túrán lapunk, a 95. születésnapját ünneplő Délmagyarország is részt vesz.

A túra ma délelőtt fél tízkor indul Budapestről, majd egy lajosmizsei piknik és számos időfut- tam legyűrése után 17 órakor fut be a szegedi Széchenyi térre. Szombaton fél kilenckor ugyan- innen rajtol a mezőny, s Ópusztaszer valamint a Maty-ér beiktatásával délután négyre ér vissza. A gálavacsora és az eredményhirdetés a Novotelben lesz, másnap fakultatív programon vehetnek részt a túrázók.

A Mercedes-Benz Classic Csillagtúra egy átlagtartó és megbízhatósági rendezvény klasszikus autók részére. A gépiárművekben több személy is tartózkodhat, de az autót csak a nevezésnél megjelölt két személy vezetheti. A különböző szakaszokra más-más átlagot vannak előírva, amelyek betartásához sohasem kell átlépni a KRESZ szerint előírt sebességhatárokat. A túrán egyperces pontos- ságot írnak elő. Ha valaki korábban, vagy később érkezik az állomásra, büntetőpontokat kap.

A verseny értékelése alapvetően az 1/100 másodperces etapokon teljesített eredmények alapján történik a később részletezett 1/1 másodperces szakaszok mellett. Az 1/100-as etapok kiértéke-

lése két fényesorompó között mért szakaszon századmásodpercnyi pontossággal történik. Minden 1/100-nyi eltérés egy hibapontot jelent. Az etapon belül folyamatosan kell haladni, a megállásért

ezer büntetőpont jár. Az 1/1 másodperces etapoknál minden másodpercnyi eltérés egy hibapont. Leállításért és a menetiránnyal szemben történő haladásért ezer pont jár – mínuszban.